

Kedves Kertbarátnők, tisztelt Kertbarátok!

2023. évi 13. felhívás

► Folyamatosan követem a kollégák bejegyzéseit is. Most a szőlővel kapcsolatban látom azokat az S.O.S. vészjelzéseket, az ország több pontjáról is, amiket Önökkel is megosztok.

” **Virágzik a szőlő, rendkívül fogékonyak most az ültetvények a betegségekre, támad a peronoszpóra!** ... Az esős napokon 12-96 órás levélnedvesség-borítottsági értékek mérhetők, így nem meglepő a peronoszpóra megjelenése. ... Azokban az ültetvényekben, ahol megjelent, azonnal vessünk be felszívódó készítményt ellene, mert csak így állítható meg a betegség további terjedése” - idéztem az [Agroinform Média Kft.](#) hírleveléből.

„Az pedig, akinél még nincs tünet egyrészt örüljön, másrészt nagyon figyeljen oda és kontakt-felszívódó kombinációkkal védje meg a szőlőjét. Most nem lehet lazítani. **A permetezéseket 7-10 naponta ismételjük meg!** Tartsuk tisztán a sorközt, a hajtásválogatást körültekintően végezzük el. AMIKOR TUDJUK.” – ezt a részletet pedig a [Nemzeti Agrárgazdasági Kamara](#) (NAK) legutóbbi felhívásából másoltam ki. Érdemes feliratkozni a hírlevelikre. A kertbarátok által bevethető III. kategóriás gombaölőkről a 11. felhívásban írtam.

► Sajnos a peronoszpóra mellett a **szürkepenészsre (botritiszre)** is gondolniuk kell azoknak a kertészeknek, akiknek fogékony fajtáik vannak és most virágzik a szőlőjük.

Ez a gomba soktápnövényű, sőt az elhalt növényi részeken is megél. Tehát, gyakorlatilag mindig jelen van a környezetünkben, csak a számára alkalmas időjárást és növényfelületet várja. A szürkepenész berobbanását mindössze a megelőző 15-20 nap határozza meg. Éppen ezért az előrejelzése sem megoldott.

Úgy tűnik, hogy most a gomba terjedésének kedvező napok jönnek! **Csak megelőzéssel és speciális hatóanyagú gombaölőkkel védekezhetünk ellene!** A szakkönyvek szerint 3%-os bordóilében is kicsírázik a gomba, tehát a réztartalmúak nem védenek ellene.

III. kategóriás pl. a Chorus 75 WG (14 nap), a Switch 62,5 WG (bor:21, csemege:35 nap), a Teldor 500 SC (csemege:7 illetve bor:14 nap), a Cantus (28 nap), a Prolectus (bor 21, csemege 14 nap), a Qualy (21 nap), a Botrefin (21 ill. 35 nap), a Kenja (21 nap). A Cabrio Top (35 nap) és a Quadris (7 nap) egyben lisztharmatra és peronoszporára is engedélyezettek. A zárójelekbe az élelmezés-egészségügyi várakozási időket (é.v.i.) írtam be. Ún. hiperparazita gombát tartalmaz a Botector és a Polyversum is, melyek biológiai gombaölő szerek. Ezeket más gombaölőkkel nem keverhetjük össze, mert így a készítményekben lévő hasznos gombákat is elpusztítanánk. Az Oroganic is bioszer, egyben a lisztharmatra is engedélyezett, narancsolajat tartalmaz. Mindhárom biokészítmény „nk” jelölésű, ami azt jelenti, hogy az élelmezés-egészségügyi várakozási időkből nincs korlátozás. Ennek a fűrtvédelemnél lesz nagy jelentősége, mert akár a szüret előtti napon is kijuttathatóak.

► Nehéz helyzetbe kerültek az **almatermésűek** is. A NAK fenti felhívásában a varasodásra (5. felhívás) és a tüzelhalásra is figyelmeztet. Pontosabban én sem tudnám megfogalmazni a tüzelhalás ellen alkalmazható technológiát. „**Védekezési javaslat tüzelhalás ellen:** A hagyományos és korábban leghatékonyabbnak tartott védekezés a **fertőzött hajtások eltávolítása**. Fontos, hogy ezzel a módszerrel akár nagyobb kárt is okozhatunk és terjeszthetjük is a baktériumot. A metszéssel történő védekezés esetében a metszőollót minden fa után fertőtleníteni kell, erre használhatunk tömény, legalább 60%-os alkoholt, vagy a kereskedelmi forgalomban használható baktericid hatású kézfertőtlenítő szereket. A lemetszett hajtásvégeket össze kell gyűjteni és az almáskerten kívül meg kell semmisíteni. A metszések után minden esetben javasoljuk a réz tartalmú készítményekkel való kezelést. **A réz tartalmú szerek alkalmazása:** A réz tartalmú készítmények használatakor vegyük figyelembe, hogy ilyenkor perzselő hatása van. 25 °C alatt használjuk, és ne permetezzünk vizes levélfelületre!” A réz perzselő hatásával most szerintem is számolni kell, mert a heves esőzésektől lemosódhatott a kis gyümölcsök viaszbevonata.

► Úgy tűnik, hogy a klímaváltozás a termesztett növényeinket is kiszelektálja. Egyre kevésbé tűri a szélsőséges időjárásunkat a kajszi, a felmelegedést a fekete ribizli, az aszályt a málna, a szeder és a kukorica, stb. Nem hagyhatjuk üresen a kertjeinket! Váltanunk kell pl. a kontinentális klímánkat egyre kevésbé tűró tujafajokról a **fügére**. Az idén is szépen alakul a termése és látványának sem rosszabb mint egy barnuló tujabokor. A Magyar Biokultúra Szövetség hírlevelében találtam rá a www.fugesember.hu oldalra. Érdemes felkeresni, feliratkozni. A fügének is vannak károsítói pl. a fügemoly, a füge levélbolha (9. felhívás) vagy a termést fertőző gombák, stb. A védekezés technológiáját még ki kell dolgozni pl. engedélyeztetni kell növényvédő szereket is a fügére.

Budapest, 2023. június 11.

Jó egészséget, jó kertészkedést:

Zsigó György, NMNK